

Я з сестрою у білих сорочках сиділи на печі. Мама, ще дуже молода, чекала на братів, її біломережані рукави радуються, що покривають її міцне тіло.

— Діти, як придуть братя, то не пустуйте, а тихонько сидіть, там на горні є медівники і цукор. Беріть собі кілька хочете, лиш будьте чемні.

Небаром перед вікнами ми почули скрегіт великих чобіт на морозі. Гураган давньої мелодії вирвався з дужих грудий. Іде коляда про лицаря, як йому дорікає його вірний кінь:

— Продаш ти мене, згадаш ти мене...

І оповідає той кінь своєму лицареві, з яких-то побоїв він його виніс: і з половецького, і з турецького, і з московського. Рефрен української історії мужньо звучав у того коня:

— Ва мнов гармати, як грім, гриміли.

Тих гармат я збоявся та засунувся назад на піч. Але з жалю за конем я розплакався, а Марія казала: "Ти все дурний". За це дістала від мене попід ребра і сама зачала ревіти.

Мама ледви нас успокоїла.

Увійшли браття до хати, на столі стояли колачі такі великі, як вони. Колядують мамі, колядують Марії, а за мною на печі все гармати, як грім, гримлять, і я гину побачити того коня, бо то був кінь інший, як оці наші, що тягають плуг.

— Брате Семене, то ще ми заколядуємо твому хлопцеві.

— Прошу, панове братя.

— Ой рано, рано пан Василь устав, при першій свічці личенько вмивав, при другій свічці суконки вбирав, при третій свічці коника сідлав.

Я чув себе вже в сідлі і тверда постановив ніколи свого коня не продати.

— Ходи дякувати братям.

Взяв мене на свої руки, і я цілував кожного з них у залізну руку. Як заплату я діставав від кожного грейцар, а як моя долоня не могла змістити кілька грейцарів, то мама забирала їх у червону хустку.

Мені від цілування аж губи спухли, та я таки всіх доцілував, а тато мене заніс на піч.

Я щасливий заснув, з кулачка розгубив братні гроші, але гармати, як грім, гримлять досі за мною.